

Jaarverslag 2014

Vastgesteld in de ALV op 22 april 2015

Statutaire naam Landelijke vereniging Mentorschap Netwerk Nederland
gevestigd te Utrecht
KvK nr.: 51690357

Utrecht, april 2015
Mentorschap Nederland
Postbus 13180
3507 LD Utrecht
www.mentorschap.nl
info@mentorschap.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2014 van Mentorschap Nederland (MN), de Landelijke Vereniging van Regionale Stichtingen Mentorschap.

Samen met de leden zetten wij ons er voor in dat goed mentorschap overal in Nederland beschikbaar en bereikbaar is.

Iedereen, die zorg nodig heeft en regie over haar/zijn leven tekort komt, moet een goede vertegenwoordiging kunnen krijgen. Dat is onze missie.

In dit verslag leest u de activiteiten en resultaten in 2014.

De jaarrekening is separaat opgesteld. Indien gewenst kan deze worden opgevraagd.

Door de inzet van mentoren en vele anderen binnen de Regionale Stichtingen Mentorschap en erbuiten kon zeer veel werk worden verzet en kon het aantal mensen, voor wie wij samen mentorschap bieden, flink groeien.

Voor al die inzet willen wij hen allen hartelijk danken.

Henk Brandt, voorzitter

Nico Heinsbroek, directeur

Inhoud

1. Inleiding

2. Activiteiten en resultaten in 2014

- 2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit
- 2.2. Landelijke voorlichting en PR
- 2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking
- 2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

3. Organisatie in 2014

Bijlagen

- 1. Statutair doel en middelen
- 2. Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke klachtencommissie
- 3. Regionale Stichtingen Mentorschap en coördinatoren
- 4. Lijst van gebruikte afkortingen

1. Inleiding

Mentorschap is een voorziening ten behoeve van de meerderjarige die, als gevolg van zijn of haar geestelijke of lichamelijke toestand, tijdelijk of duurzaam niet in staat is of wordt bemoeilijkt zijn belangen van niet vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen. Deze meerderjarige krijgt door de kantonrechter een mentor toegewezen, die als taak heeft om de cliënt met raad bij te staan en die de bevoegdheid heeft deze in het overleg over verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding te vertegenwoordigen.

In de meeste gevallen zal de familie of een bekende van de cliënt dit mentorschap op zich nemen. Soms is er echter geen familie of bekende aanwezig, om de betreffende taken te kunnen/willen vervullen. Dan kan men terecht bij een Regionale Stichting Mentorschap. Die werft, selecteert, schoolt en begeleidt vrijwilligers die bereid zijn om dan als mentor te worden benoemd en het mentorschap uit te oefenen.

Er zijn 12 van deze stichtingen, samen dekken ze heel Nederland.

Naast het bemiddelen en begeleiden van vrijwillige mentoren, kan men er veelal ook terecht voor informatie en steun rondom familie mentorschap en –vertegenwoordiging van wilsonbekwame cliënten in de zorg.

Mentorschap Nederland is de landelijke vereniging van deze regionale stichtingen. Mentorschap Nederland wil opkomen voor de belangen van volwassenen met beperkte wilsbekwaamheid en bijdragen aan hun wettelijke vertegenwoordiging ten overstaan van aanbieders van zorg en welzijn.

De missie van Mentorschap Nederland luidt:

“Elke burger in Nederland wordt, wanneer zij/hij de regie over haar/zijn leven verliest, zodanig gesteund en vertegenwoordigd, dat optimaal wordt opgekomen voor zijn/haar welbevinden en mogelijkheden om aan de samenleving deel te (blijven) nemen en te (blijven) leven in de stijl waarin zij/hij dit gewend is en wenst”.

Samen met de Regionale Stichtingen geeft MN hieraan inhoud.

De landelijke functies van MN zijn:

- Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit
- Voorlichting en PR
- Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking.
- Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

In het volgende hoofdstuk wordt beschreven welke activiteiten in het kader van deze functies werden verricht en met welk resultaat.

In hoofdstuk 3 staat hoe de bestuurlijke- en bureau-organisatie in 2014 eruit zag.

2. Activiteiten en resultaten in 2014

2.1. Kennisdeling en bevorderen en borgen van kwaliteit

Op 1 januari 2014 trad de Wet Wijzing Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap in werking en op 1 april 2014 het besluit met kwaliteitseisen en toezicht op kwaliteit. Een belangrijk punt van kennisdeling was de uitwisseling van ervaringen met de nieuwe regels. Daarbij moest het toetsingskader worden aangepast.

Verder werd met een tweetal projecten impulsen geven aan kwaliteitsontwikkeling:

- "Met mentorschap in Veilige handen", een project voor versterking van de systematische signalering en aanpak van mishandeling van kwetsbare ouderen, wat van belang is in het kader van de beschermingsfunctie van het mentorschap
- "Beter mentorschap met regio-ondersteuners", een project voor invoering van het werken met regio-ondersteuners. Zij zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van mentoren bij de uitoefening van hun werk, nadat de koppeling met een cliënt is gemaakt.

Coördinatorenoverleg

Eens per kwartaal is er een coördinatoren overleg, waarbij op allerlei punten kennis en ervaring wordt uitgewisseld.

In juni 2014 was er een themamiddag over het werken met regio-ondersteuners, en hoe de functie van coördinator zich hierdoor kan ontwikkelen.

In september 2014 was er een themadeel over het levenstestament en mogelijkheden hiervan om, als iemand een regietekort voorziet, uit voorzorg vertegenwoordiging te regelen. Voor mensen die hier gebruik van willen maken, maar geen vertrouwenspersoon hebben, kan het vroegtijdig aanvragen van mentorschap, of vastleggen dat zij mentorschap wensen, als zij regie gaan verliezen, een oplossing zijn.

Reader basiscursus

Tot eind 2013 werkte MN aan het project "Samen goed beslissen", gericht op de ontwikkeling van een gezamenlijk scholingsprogramma.

Begin 2014 vond de verslaglegging hiervan plaats. Belangrijk eindproducten waren de reader voor de basiscursus en de handreiking voor werkvormen. Dit kwam begin 2014 gereed.

Actualisatie "Goed mentorschap" en toetsingskader

Voor de doelen en uitgangspunten van het kwaliteitsbeleid van MN is er het document "Goed mentorschap". Dit vormt de basis van ons kwaliteitsbeleid.

Het werd voor het eerst gepresenteerd als werkdocument in 2009. Sindsdien vond op meerdere aspecten ontwikkeling plaats. In oktober 2014 werd een vernieuwde versie vastgesteld.

De normen die MN vooruitlopend op de nieuwe wetgeving ontwikkelde waren zo, dat aan de kwaliteit van de uitvoering van het mentorschap feitelijk al op bijna alle punten (meer dan) goed werd voldaan.

Zo is een mentor door de wet verplicht minstens 6 keer per jaar contact te hebben met elke cliënt terwijl bij MN de mentoren altijd minimaal maandelijks contact hebben.

De nieuwe wettelijke toetsingspunten betreffen m.n. eisen van bedrijfsvoering, die in het eerder ontwikkelde toetsingskader nog niet alle (expliciet) waren opgenomen. Eind 2014 kwam een bijgesteld kader gereed en werden afspraken gemaakt, zodat de stichtingen audits op de wettelijke punten konden gaan aanvragen.

Commissie van Toezicht op kwaliteit

Het besluit kwaliteitseisen houdt in dat voor het toezicht een accountant of daartoe benoemd deskundige, jaarlijks verslag moet doen aan de rechtbank, of en hoe aan de eisen wordt voldaan. MN kende al een onafhankelijke Commissie van Toezicht op Kwaliteit, die met een audit door het Keurmerkinstituut, de kwaliteitsnormen van MN bij elke RSM toetste. Eind juni 2014 werden door de rechtbank Den Haag de commissie leden benoemd tot deskundige, om op de wettelijke normen toe te zien.

Klachtencommissie

In het kader van kwaliteitsborging is er een landelijke uniforme klachtenprocedure en landelijke klachtencommissie. De Regionale Stichtingen Mentorschap hebben elk een klachtencontactpersoon aangesteld, die onafhankelijk van de stichtingen bij klachten kan bemiddelen. Indien nodig en/of gewenst wordt een klacht doorverwezen naar de landelijke klachtencommissie.

Er werden in 2014 in totaal 6 klachten geregistreerd, zij werden alle opgelost door bemiddeling. Er werden geen klachten aan de landelijke commissie voorgelegd. ¹

Met mentorschap in veilige handen²

In 2013 is het project 'Met mentorschap in veilige handen' gestart, dat gericht is op vergroten van de deskundigheid van mentoren ten aanzien van de aanpak van ouderen mishandeling en het bevorderen van de bekendheid van mentorschap en de rol die mentorschap hierbij kan vervullen.

In 2014 is voortvarend verder gewerkt aan deskundigheidsbevordering van de mentoren. Dit heeft erin geresulteerd dat reeds halverwege 2014 bijna 80% van de mentoren met een oudere cliënt geschoold was op dit onderwerp. Verdere regionale scholingsbijeenkomsten en scholing tijdens de Dag van de Mentor zorgden ervoor dat dit aan het eind van het jaar ongeveer 90% was.

Voor de aanpak van ouderen mishandeling is een stappenplan opgenomen in de basisreader voor (aspirant)mentoren; dit blijkt een bruikbaar instrument te zijn voor mentoren.

---

¹ Zie voor de samenstelling van de landelijke klachtencommissie bijlage 2. Het jaarverslag van de klachtencommissie is bij het bureau opvraagbaar.

² Het projectverslag is opvraagbaar.

Al met al voelen de mentoren zich voldoende toegerust om een situatie van mishandeling te kunnen hanteren, waardoor de kwetsbare cliënten van mentorschap meer bescherming kan worden geboden.

Om te zorgen dat mentorschap ook daadwerkelijk ingezet wordt bij situaties van mishandeling is gewerkt aan het vergroten van de bekendheid van mentorschap en de rol van mentoren bij ouderenmishandeling. Hierdoor zijn goede contacten ontstaan met de organisaties Veilig Thuis³, die door gemeenten zijn belast met de uitvoering van de aanpak van o.a. ouderenmishandeling.

Om de strategie te bepalen voor het vergroten van de bekendheid bij gemeenten is begin 2014 een werkconferentie in eigen kring gehouden, waarna een infoblad naar 35 centrumgemeenten is verstuurd en later in het jaar naar alle gemeenten van Nederland. Dit heeft inmiddels tot enige successen geleid, waardoor in enkele gemeenten hieraan extra aandacht wordt gegeven en subsidie verleend voor de grote tijdsinvestering die de aanpak van ouderenmishandeling met zich meebrengt. Aan verdere profilering in het gemeentelijk domein zal nog gewerkt moeten worden.

Dag van de mentor

Op 11 oktober werd in Antropia in Driebergen de jaarlijkse Dag van de Mentor georganiseerd, dit keer in het kader van het project 'Met mentorschap in veilige handen'.⁴ De titel van de dag was "Horen, zien en dan" en het thema was bescherming tegen mishandeling en misbruik. Er waren meer dan 200 aanwezigen en het was een zeer geslaagde, leerzame en leuke dag. Het thema kreeg o.a. vorm in een interactief theaterstuk met theatergroep "Wilde Kastanje", dat goed aansloot bij de dagelijkse praktijk van de mentor. In de middag waren er diverse workshops, waar met enthousiasme aan werd deelgenomen.

Start project "beter mentorschap met regio-ondersteuners"

Aansluitend op pilots in Midden Nederland en Zeeland werd eind 2013 een projectplan gemaakt om implementatie bij alle stichtingen te steunen. Er werden fondsen geworven waardoor aan meerdere stichtingen financiële steun gegeven kon worden ter bekostiging van de nodige tijdsinvestering om hiermee te starten.

Acht stichtingen toonden belangstelling en eind oktober konden zij van start.⁵

---

³ Per 01.01.15 zijn Steunpunten Huiselijk Geweld onderdeel geworden van Veilig Thuis.

⁴ Bekostiging vond plaats met subsidie voor dit project.

⁵ Deze stichtingen zijn: Friesland (thans Mentorschap Noord), Overijssel Gelderland (waarin Veluwe en IJssel Vecht, die beide belangstelling toonden, samen zijn gegaan), Noordwest-Holland, Haag en Rijn, Rotterdam e.o., Midden- en Noordoost Brabant en Limburg. De fondsen die dit steunen zijn: St. R.C. Maagdenhuis (i.s.m. St. Brentano), Skanfonds, Fonds Sluyterman van Loo en Stichting Janivo.

2.2. Landelijke voorlichting en PR

Veel mensen en ook zorginstellingen weten niet wat mentorschap ter wettelijke vertegenwoordiging is en wanneer een mentor nodig is.

Uit onderzoek eind 2012 bleek dat van de zorgaanbieders in de sectoren ouderenzorg en zorg- en dienstverlening voor mensen met verstandelijke beperkingen niet meer dan 50% hier kennis over heeft en de RSM in de eigen regio kent.

In 2013 werd met subsidie van VWS gestart met het project "landelijk project voorlichting en steun mentorschap en vertegenwoordiging".

Er werd een strategisch communicatieplan ontwikkeld en met de toedeling van middelen aan de regio's werd geregeld dat de regionale activiteiten konden starten.

In 2014 werd hieraan met medewerking van Van Luyken Communicatie Adviseurs verder gewerkt om het mentorschap en de stichtingen mentorschap bekendheid te geven en te bepleiten dat systematisch waar nodig mentorschap wordt aangevraagd.

Daarnaast werd i.s.m. de Brancheorganisatie Professionele bewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI) ook gewerkt aan voorlichting over vertegenwoordiging voor familieleden van (soms)wilsonbekwame mensen, d.m.v. website en helpdesk www.goedvertegenwoordigd.nl.

Website www.mentorschap.nl en nieuwsbrief

De website werd in 2014 geheel vernieuwd, ging medio augustus "online" en werd sindsdien tot eind 2014 ruim 18.000 keer bezocht door ruim 14.000 unieke bezoekers.

Ruim 7.000 bezoeken vonden plaats in de weken van de radiocampagne eind augustus/begin september). Het aantal bezoekers bleef daarna gemiddeld 2.300 à 2.400 per maand (in 2013 was het 2.000 per maand)

In december 2014 werd de eerste Mentorschap Nederland nieuwsbrief verstuurd via Mailchimp (e-mail nieuwsbrief met links naar de site).

Website "Goed vertegenwoordigd"

Op 10 februari 2014 verrichtte Staatsecretaris Teeven de officiële handeling voor de lancering van de website www.goedvertegenwoordigd.nl, het digitale kennisplatform voor familiementoren, bewindvoerders en curatoren, dat MN in 2013 samen met de BPBI en andere organisaties opzette. De site kreeg een plaats op de officiële websites van de rijksoverheid en de rechtspraak, meerdere rechtbanken bieden ook de folder aan.

De website trekt vanaf de lancering maandelijks 2.000 bezoekers. ⁶

De site geeft bezoekers de mogelijkheid specifieke vragen en problemen voor te leggen aan info@mentorschap.nl. Hier wordt vrijwel dagelijks gebruik van gemaakt. De redactieleden van de site stellen zich hiervoor present op basis van vrijwillige inzet. Zij waren in staat ieder met hun eigen deskundigheid de vragen te beantwoorden.

---

⁶ Dit vond plaats met een speciale projectsubsidie van V en J.

Radiocampagne

Tussen 18 augustus en 1 september 2014 was op NPO 2 en 4 het radiospotje uitgezonden waarin Marinka De Haan, mentor in West Brabant uitlegt wat zij als mentor doet en belangstellenden oproept zich te melden via de website.

Het gevolg was dat 176 mensen zich hebben gemeld bij de regionale stichtingen met interesse om mentor te worden. Verder hebben de regio's veel reacties ontvangen uit hun omgeving.

Tegelijk met de radiospot heeft MN een persbericht verspreid onder de landelijke media. Dat heeft geleid tot een publicatie in NRC Handelsblad en NRC.Next. Vervolgens was het artikel in NRC Handelsblad aanleiding tot Kamervragen van de 50 PLUS-partij.

De persberichten en artikelen in de twee kranten hebben geleid tot diverse online publicaties. Daarbij werd ons bericht op verschillende manieren gedeeld via internet en de sociale media als Twitter, Facebook en LinkedIn.

Deelname landelijke bijeenkomsten

Ook in 2014 hebben we ons gezicht laten zien op de geriatriedagen en op een tweetal congressen van Verenso. Vanuit een stand hebben we informatiemateriaal uitgedeeld en mondelinge info verstrekt.

Versterking voorlichting en PR regionaal

In 2014 hebben we samen met Van Luyken Communicatie Adviseurs een nieuwe huisstijl met een nieuw logo ontwikkeld. Een huisstijlhandboek beschrijft de richtlijnen van deze huisstijl. Het streven was dat alle regionale stichtingen per 1 januari 2015 hiermee zouden werken. Dit is op één stichting na gelukt. De herkenbaarheid is hiermee aanzienlijk vergroot.

Met de ontwikkeling van de nieuwe huisstijl is ook een aantal nieuwe producten ontwikkeld dat door alle stichtingen gebruikt kan worden. Reeds bestaande producten werden herzien en in de nieuwe huisstijl vormgegeven.

Het project Landelijke voorlichting en steun mentorschap en vertegenwoordiging voorziet er ook in dat de regionale stichtingen in hun eigen werkgebied voorlichtingsactiviteiten kunnen ondernemen en de nodige tijd kunnen besteden aan beantwoording van individuele vragen van medewerkers van zorginstellingen en ook van cliënten en familie.

Eind 2014 werd door Van Luyken good practises uit 2014 geïnventariseerd. Voorbeelden van succesvolle activiteiten in 2014 waren de volgende:

Haag en Rijn heeft PR hulp/ambassadeurs geworven voor elke deelregio.

Zij zoeken actief contact met instellingen door bellen en aanschrijven met de vraag om voorlichting te geven aan medewerkers van organisatie in de vorm van presentaties.

Amsterdam heeft een filmpje gemaakt (lange en korte versie) waarin wordt verteld wat mentorschap is en wat Mentorschap Amsterdam doet.

Limburg gaf veel presentaties op aanvraag, verkregen via het eigen netwerk. Het effect hiervan is bekendheid van Mentorschap Limburg en diverse aanvragen voor cliënten en aanmeldingen van mentoren.

Midden Nederland heeft goede ervaring met adverteren. Wanneer zij een stukje aanleveren bij lokale media wordt dat bijna altijd geplaatst. Plaatsen zelf ook artikeltjes op de lokale dichtbij.nl. Heeft gemerkt dat het gebruik van foto's belangrijk is.

Noordwest Holland besteedt aandacht aan contact met zorgorganisaties, met name gericht op middenmanagement. Zij hebben hiervoor een klein onderzoekje uitgevoerd. Zij kwamen erachter dat de top de focus op de langere termijn heeft en daarbij is weinig aandacht voor mentorschap. De uitvoerende krachten zijn te druk. Het middenmanagement bestaat uit teamleiders en de maatschappelijk werkers.

Rotterdam gaf presentaties over mentorschap, bijvoorbeeld bij Rotary, GGD, netwerkavonden van de gemeente, ouderenbonden, vrijwilligersorganisaties, deelgemeentes en vrijwilligersbank. De ervaring hier leerde dat deelname aan vrijwilligersmarkten minder goed werkt, gelet op de tijd die dit vraagt.

West Brabant benaderde HR-afdelingen van zorginstellingen om bedrijfsverlaters (bijv. gepensioneerde verpleegkundigen) te interesseren in mentorschap.

Groei van het aantal mentoren en cliënten in 2014

Het aantal mentoren groeide in 2014 met 25% en het aantal cliënten met 30%. De aantallen ontwikkelden zich als volgt:

	Eind 2013	Eind 2014
Aantal ingeschreven mentoren	1206	1499
Aantal cliënten met mentor benoemd (met beschikking)	975	1289
Aantal koppelingen rond, maar aanvraag nog bij rechtbank	127	106
Aantal cliënten wachtend	287	277

Rekening houdend met een verloop van $\pm 10\%$ betekent dit dat er in 2014 ruim 400 nieuwe mentoren werden ingeschreven.

Het aantal nieuw ingeschreven cliënten was ongeveer 450.

De verdeling van cliënten, voor wie een mentor is benoemd, naar doelgroep, is als volgt:

	Eind 2013	Eind 2014
Psychogeriatric	38%	38%
Verstandelijke beperking	38%	40%
Psychische/psychiatrische problematiek	16%	18%
Overig (bijv. NAH)	8%	3%
totaal	100%	100%

Op basis van de groei in eerdere jaren was er een groeiverwachting van 15%. Dankzij de voorlichting en PR is het dubbele gerealiseerd. Het actueel aantal wachtenden maakt tegelijk duidelijk dat een grotere groei van het aantal mentoren nog altijd gewenst blijft.

2.3. Ondersteuning besturing en bedrijfsvoering van de Regionale Stichtingen Mentorschap en zorg voor landelijke dekking

In 2014 is veel aandacht besteed aan de borging van continuïteit.

Het werk van de RSM werd gestart met startsubsidies van VWS met als doel dat het na de nodige opstartperikelen bekostigd kon worden uit bijdragen van cliënten, conform de tarieven die de kantonrechter bepaalt.

Meerdere Regionale Stichtingen bevinden zich nog in de pioniersfase en hebben een caseload die nog onvoldoende is uitgegroeid om de exploitatie rond te krijgen.

Zij gaan hun caseload en kosteneffectiviteit vergroten door de inzet van vrijwilligers bij coördinatietaken en/of door samen te gaan met naastgelegen stichtingen.

Advies "Mobiele brigade"

Met subsidie van VWS werd eind 2013 een zogenoemde Mobiele Brigade gevormd om via gesprekken met alle RSM-en de continuïteitsrisico's in kaart te brengen en voorstellen te doen voor ontwikkeling en implementatie van normen voor bestuur en bedrijfsvoering. Na de eerste gesprekken eind 2013 zette de Brigade haar werk in 2014 voort en leverde in maart haar bevindingen op in het rapport "Naar versterkt mentorschap - De pioniersfase voorbij".

De Mobiele Brigade achtte het mogelijk om te komen tot kostendekkende exploitatie van kerntaken, mits (door)gewerkt wordt aan meer voorlichting en PR, invoering van regio-ondersteuners (en taakontwikkeling coördinatoren) en voldoende bindende afspraken over opschalen van werkgebieden van de stichtingen. Zo nodig overgaan tot fusie, om te komen tot voldoende caseload en efficiëntie en tot stichtingen met twee coördinatoren. De leden onderschreven dat het in ieders belang is dat het lidmaatschap van MN staat voor kwaliteit en ook voor continuïteit. En dat kostendekking van kerntaken uit cliëntbijdragen essentieel is.⁷

Normen voor continuïteit en bijdragen vereniging bij plannen van aanpak.

Er is een notitie "normen bestuur en bedrijfsvoering" gemaakt, dat als richtinggevend kader dient voor elke stichting. Dit omvat per stichting concreet toewerken naar (minimaal) 150 cliënten, 2 coördinatoren van (gemiddeld) 24 uur en 10 regio-ondersteuners.

Elke stichting is gaan werken aan een meerjarenplan van aanpak, dat zij aan de vereniging presenteert zodat ze met elkaar kunnen worden besproken. Zo kan het bestuur zich in overleg met de regionale stichtingen inzetten voor de mobilisatie van onderlinge stimulans en steun wanneer afbreuk dreigt. Eind 2014 was van de helft van de stichtingen een plan van aanpak ontvangen.

Vanuit de vereniging werd hieraan bijgedragen door het bieden van een vernieuwd referentiemodel voor exploitatie en het afsluiten van een gezamenlijke WA schilverzekering voor vrijwilligers en een bedrijfs-WA.

---

⁷ De brigade deed ook aanbevelingen voor de continuïteit van het landelijk bureau in relatie tot de steuntaken van de landelijke vereniging voor de leden en bredere landelijke kennisfunctie zie hoofdstuk 3.

Verder werd penningmeestersoverleg georganiseerd t.b.v. samenwerking wat betreft werkwijze voor beheer, presentatie van de jaarrekeningen en gezamenlijke accountant.

Landelijke dekking

Om te zorgen dat ons aanbod overal bekend en beschikbaar is, werd overlegd gezocht met buurstichtingen van de zgn. "witte vlekken", te weten Groningen, Drenthe en delen van Overijssel en Gelderland.

Dit leidde ertoe dat Friesland startte met de vorming van de regionale stichting Noord-Nederland voor de drie noordelijke provincies en ook dat Veluwe en IJssel-Vecht gingen fuseren. Op verzoek werd steun geboden bij een en ander.

Daarbij werd het budget voor voorlichting voor betreffende regio's beschikbaar gesteld aan Friesland, IJssel Vecht/Veluwe (Twente en deel Gelderland) en Midden Nederland (Betuwe en Nijmegen).

Stichting Mentorschap Dossier

In 2013 werd toegewerkt naar het bieden van gebruiksmogelijkheden voor alle RSM-en van het registratieprogramma "Het Dossier". Dit werd ontwikkeld op initiatief vanuit de Regionale Stichting Mentorschap Rotterdam. Eind 2013 bleek het sluiten van een voor ieder geschikte licentieovereenkomst niet haalbaar. Dit was zeer teleurstellend.

In 2014 werd vanuit verschillende stichtingen overleg gezocht met de initiatiefnemers van dit programma, om te kijken of en hoe toch breed gebruik mogelijk zou kunnen worden. Hiertoe werd eind 2014 de Stichting Mentorschap Dossier opgericht. Deze stichting is formeel onafhankelijk van de vereniging Mentorschap Nederland.

2.4. Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging

De Landelijke vertegenwoordiging en belangenbehartiging is gericht op het scheppen van landelijke voorwaarden voor exploitatiemogelijkheden alsook op het verbeteren van (voorwaarden voor) goede vertegenwoordiging van mensen die wilsonbekwaam zijn of worden.

WMO: Verantwoordelijkheid van gemeenten m.b.t. belang van behoorlijke vertegenwoordiging

Bij de behandeling van het wetsvoorstel WMO 2015 in de Tweede Kamer, voorjaar 2014, is intensief gelobbyd voor een wettelijke verankering van de positie van de mentor als vertegenwoordiger van een cliënt bij het verkrijgen van maatwerkvoorzieningen. Dit heeft succes gehad. Er was aanvankelijk niets over wettelijk vertegenwoordiging en mentorschap in het wetsvoorstel opgenomen. Door een amendement van Groen Links en Christen Unie werd dit uiteindelijk wel geregeld. Ook zijn gemeenten verplicht om in hun beleid op te nemen welke vertegenwoordigingsmogelijkheden er zijn.

Door deze verbeteringen is er nu een kader om aandacht te vragen voor mentorschap voor cliënten die steun nodig hebben

Expertgroep LOVCK, programma KEI

Met de expertgroep werd meerdere keren gesproken, o.a. voor gezamenlijke ontwikkeling van een format voor rapportage van de mentor aan de rechtbank. Er is ook gesproken over de zeer lange doorlooptijden van de behandeling van benoemingsverzoeken. Hier is geen verbetering bereikt: de rechtspraak gaf aan geen directe mogelijkheden te zien voor snellere doorloop. Daarbij werd gezegd dat de rechtbank wel op aangesproken mag/moet worden, als bij vereiste spoedbehandeling geen voorspoedig gehoor gegeven wordt.

In het kader van het programma KEI (Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak) werd MN uitgenodigd voor overleg hoe efficiëntie van alle nodige contacten en info-voorziening tussen RSM en rechtbanken kan worden vergroot m.b.v. de digitalisering van dossierbeheer waar de rechtspraak aan werkt. MN zal hier verder bij worden betrokken.

V en J, VWS

Beloningsregeling en bekostiging regionale stichtingen

In het voor- en najaar werd meerdere keren overlegd met het ministerie Veiligheid en Justitie, over de beloningsregeling die V en J in het kader van de gewijzigde wet wilde bepalen. Hierbij werd vanuit MN met succes bepleit deze zo te maken, dat de regionale stichtingen er duidelijk als professioneel werkende organisaties in worden erkend. Erkend werd ook dat een voortzetting van vergoedingstarieven, zoals afgelopen jaren op basis van de aanbevelingen LOVCK werden gehanteerd, essentieel is om de onkosten van vrijwilligers en coördinatiekosten (werving/selectie, scholing, koppeling, begeleiding) te kunnen voortzetten.

De regeling werd in oktober 2014 gepubliceerd en biedt het nodige, minimaal vereiste

perspectief om te komen tot kostendekkende exploitatie van kerntaken van de regionale stichtingen.

Bekostiging landelijke kennisfunctie

In mei 2014 vond bestuurlijk overleg plaats met Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie. Aansluitend daarop werd een subsidieaanvraag ingediend bij dit Ministerie, voor cofinanciering ter voortzetting van de landelijke kennisfunctie, waarvan niet redelijk en reëel is, dat die uit cliëntbijdragen vanuit de regio's zou kunnen worden gefinancierd. Het aldus werven van de nodige structurele financiering is niet gelukt.

Tegen verwachting bleek eind 2014 dat het departement deze aanvraag niet wilde honoreren. Naar aanleiding van een verzoek uit de Kamer werd door Staatssecretaris Teeven gezegd dat V en J er samen met VWS nader naar zou kijken maar dit leverde geen positief resultaat.

Door het bestuur is daarop op de inzet van het bureau bezuinigd.

De vraag is actueel hoe het nu verder moet, opdat geen algehele afbouw zal hoeven gaan plaatsvinden.

Met VWS werd medio 2014 contact onderhouden rondom de uitvoering van het voorlichtingsproject en het project Veilige handen en de borging van continuïteit. Uitgaande van cofinanciering door V en J was het indienen van een verzoek aan VWS op dat moment niet aan de orde.

Landelijke (koepel) organisaties

Met MEE werd overlegd om de gewenste mogelijke samenwerkingsrelaties van de cliënt ondersteuners zoals MEE die kent en mentorschap te verkennen en te bevorderen. Dit heeft ertoe geleid dat meerdere keren info aan de MEE organisaties gegeven werd.

Met Actiz was er contact in verband met beleid van Actiz om meer info te geven aan haar leden over regels omtrent vertegenwoordiging en hoe hieraan te voldoen. MN werkte hieraan mee.

Stichting tot steun aan mentorschap

Met deze Stichting, die in 2013 werd opgericht, werd contact onderhouden.

Eind 2014 werd een toezegging verkregen voor een bijdrage in een kort promotiefilmpje in het kader van het tv-programma Ondernemend Nederland van RTL 4.⁸

---

⁸ Dit wordt gerealiseerd in april 2015.

3. Organisatie in 2014

3.1. Bestuur, ondersteuningsgroep en ALV

Bestuur

De bestuursleden zijn bij meerderheid afkomstig uit de kring van besturen van de Regionale Stichtingen Mentorschap. Enkele bestuursleden zijn benoemd op grond van hun specifieke expertise en bekendheid en betrokkenheid bij organisaties van cliënten in de zorg, voor wie mentorschap van belang is.

Het bestuur kent commissies van bestuursleden voor kwaliteit, voorlichting en PR en financiering. Door deze commissies wordt beleid voorbereid en sturing gegeven aan (project)activiteiten op het betreffende gebied.

Er is ook een externe ondersteuningsgroep van deskundigen.

De samenstelling van het bestuur en de ondersteuningsgroep vindt u in bijlage 2.

Daarin is ook de samenstelling opgenomen van de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam zeven keer in vergadering bijeen.

Tijdens deze vergaderingen werd sturing gegeven aan de activiteiten zoals in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Ook werden daar de Algemene Ledenvergaderingen voorbereid.

In april 2014 vergaderde het bestuur met de ondersteuningsgroep, de Commissie van Toezicht op Kwaliteit en de Landelijke Klachtencommissie.

Punten die veel aandacht kregen in het bestuur waren borging continuïteit van de regionale stichtingen, invulling "witte vlekken" (regio's waar geen lid-organisatie actief is) en de financiering van het landelijke bureau.

Ook is gesproken over de gewenste ontwikkeling in de verhouding van Mentorschap Nederland tot commerciële beroepsmentoren, aangesloten bij de Nederlandse beroepsvereniging van professionele mentoren (NBPM) en bewindvoedersbureau's die (in sommige regio's steeds meer) mentorschap bieden.

De stichtingen bieden door de persoonlijke koppeling en aandacht en tijd dankzij de inzet van vrijwilligers, een unieke meerwaarde in de wijze waarop het mentorschap wordt vervuld. Het maakt, dat daadwerkelijk goed inhoud gegeven wordt aan de opdracht van een mentor om zijn cliënt te steunen.

Dat neemt niet weg dat gekeken kan worden naar onderlinge branche samenwerking voor de cliënten van betekenis is.

ALV

Het hoogste beleidsbepalend orgaan van de Landelijke Vereniging is de Algemene Leden Vergadering (ALV). Er vonden twee algemene ledenvergaderingen plaats, waarin de hoofdlijnen van activiteiten die in dit verslag staan beschreven werden besproken en bepaald. In maart werden in twee regiobijeenkomsten voorbesprekingen gehouden van de bevindingen van de mobiele brigade (zie 2.3.)

3.2. Het bureau

Het bureau werkte mee aan de beleidsvoorbereiding en zorgde voor de uitvoering van activiteiten zoals door het bestuur bepaald. Daarbij werden de nodige contacten onderhouden met de regiocoördinatoren en -besturen en ook contacten met derden. De samenstelling van het bureau team staat in bijlage 2.

Voor enkele (project)activiteiten werd extra menskracht ingeleend.

Aan het voorlichtingsproject is meegewerkt met advies en steun door bureau Van Luyken.

Voor het onderzoek en advies voor borging continuïteit was er medewerking van Jeroen van Rooden en Wim van der Vlugt (Mobiele Brigade).

Jaap Kemkes werkte mee aan de strategieontwikkeling t.b.v. erkenning als partner bij aanpak ouderen mishandeling en het opbouwen en onderhouden van contacten met De Tweede Kamer bij de behandeling van de WMO 2015.

In Friesland werkte Dick Offringa mee aan verkenning ter uitbreiding van het werk in de provincies Groningen en Drenthe. Daar startte in oktober vanuit MN Lies Reitsema als kwartiermaakster voor de stuurgroep "Mentorschap Noord"

Aan IJssel-Vecht en Veluwe werd door Hans Polling steun geboden bij hun beoogde fusie.

De financiële administratie werd, evenals voorgaande jaren, verzorgd door dhr. S.K. Chen, Bureau Kennis Centrum Gezondheidszorg te Zevenhuizen.

Bijlage 1: Statutair doel en middelen

De vereniging heeft ten doel:

- a. het ondersteunen van zelfstandige regionale rechtspersonen welke als doelstelling hebben de desbetreffende regio te voorzien van een pool van vrijwilligers die bereid zijn mentorschapstaken uit te oefenen, op grond van gerechtelijke benoeming van de desbetreffende rechtspersoon of aangesloten vrijwilliger;
- b. het bevorderen van de kennisdeling verband houdende met het onder a. genoemde en het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van het mentorschap;
- c. het bijdragen aan de toename van het aantal mentoren in Nederland, de ontwikkeling van competenties van mentoren en coördinatoren en het stimuleren van lokale initiatieven;

en voorts al hetgeen met één of ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De vereniging tracht haar doel te bereiken door:

- a. het faciliteren van haar leden bij hun taakuitoefening betreffende het voorzien in goed mentorschap, en bevorderen van voorwaarden hiervoor;
- b. public relations en voorlichting geven met betrekking tot het mentorschap;
- c. het ontwikkelen, presenteren en implementeren van effectieve en efficiënte instrumenten en methoden;
- d. het fungeren als spreekbuis van de leden en als landelijk aanspreekpunt voor bijvoorbeeld het Landelijke Overleg van Kantonsectorvoorzitters (LOK), de Rijksoverheid en derden; en voorts door
- e. het aanwenden van alle andere wettige middelen welke voor het bereiken van het gestelde doel nuttig of nodig worden geacht.

De vereniging beoogt niet het maken van winst.

Bijlage 2: Samenstelling bestuur en bureau, ondersteuningsgroep, Commissie van Toezicht op Kwaliteit en Landelijke Klachtencommissie

Bestuur

Naam	Achtergrond van waaruit toetreden *)
Dhr. mr. J.P.H. Brandt (voorzitter)	Stichting Mentorschap Midden Nederland
Dhr. A. Klijnsma, penningmeester	Stichting Mentorschap Westelijk Brabant
Dhr. F.J.M. Copier	Stichting Midden- en Noordoost Brabant
Dhr. R.J. Monen	Stichting Mentorschap Noordwest Holland
Mw. H.W.A. Vermolen	LP GGZ
Dhr. G.F. van Pijkeren	Toezichthouder in zorg en beleids- en advieservaring
Mw. M. Van Hellenberg Hubar (vanaf april 2014)	Pr- en organisatieadviseur, ervaring als trainster vrijwillige mentoren, mediator, had tot benoeming zitting inde landelijke klachtencommissie

*) Bestuursleden nemen deel aan het bestuur op persoonlijke titel.

Bureau

Naam	Functie en functieomvang
Dhr. ir N.Q.M. Heinsbroek	Directeur (32 uur/week)
Mevr. A.P. van Geffen – van Oosterom (tot april 2014)	Secretaresse (18 uur/week)
Mevr. D. Dijkstra	medewerker bureau en communicatie (24 uur/week)
Mevr. E.A. Roeleveld	Projectmedewerker (16 uur/week) (vanaf 1 juni 2013-eind april 2015)

Ondersteuningsgroep

Naam	Functieachtergrond
Dhr. J. Martens	mentor, voormalig beleidsadviseur Platform VG
Mevr. dr. D.P. Touwen	wetenschappelijk stafmedewerker ethiek Leids Universitair Medisch Centrum
Dhr. mr. K. Blankman	wetenschappelijk onderzoeker en universitair docent Faculteit Rechten VU en tevens plv. rechter
Dhr. H. Post	Senior beleidsmedewerker/manager Alzheimer Nederland
Dhr. drs. C.J.G. Theeuwes	Voormalig adviseur RvB Zorggroep Thebe, oud voorzitter MNN

Commissie van Toezicht op Kwaliteit

Naam	Achtergrond van waaruit toegetreden
Dhr. mr. I. Jansen, voorzitter	o.a. werkzaam geweest bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, gezondheidsrecht en familierecht
Mevr. mr. M. Schrik-van Bodegom	o.a. (universitair) docente recht (bestuursrecht en gezondheidsrecht) en voorlichtster voor de stichting Alzheimer Nederland
Dhr. Mr. P.W.H.M. Francissen	o.a. werkzaam geweest bij Ministerie van VWS op terrein van patiëntenrechten
Mevr. drs. M.I. Veltman, secretaris	o.a. vennoot en adviseur Meulmeester & Veltman, adviesbureau in zorg en welzijn, o.a. WMO, AWBZ en kwaliteitszorg

De Commissie functioneert onafhankelijk en benoemt zelf haar leden. De commissie wordt desgevraagd door MN gefaciliteerd.

Landelijke klachtencommissie

Naam	Achtergrond/kennis/ervaring
Mevr. mr. M.E.L. Fikkers, voorzitter	o.a. werkzaam als vice president Gerechtshof Leeuwarden, voordien o.a. als kantonrechter en voorzitter LOK-cie. Bewind en Familie
Dhr. mr. J.M.C. de Kok, vice voorzitter	o.a. ervaring als advocaat, als lid van een regionale klachtencommissie en als bestuurslid van de stichting mentorschap Noordoost Brabant
Mevr. C. Van Nierop, secretaris	o.a. ervaring als coördinator Stichting Mentorschap Rotterdam e.o.
Dhr. A. van der Cingel	o.a. ervaring als bestuurslid Stichting Mentorschap Noord West Holland
Dhr. J.C. Visser	o.a. ervaring als rijksambtenaar met beleid in de gezondheidszorg en ervaring als mentor

De commissie functioneert onafhankelijk en wordt desgevraagd door MN gefaciliteerd.

Bijlage 3: regionale Stichtingen Mentorschap en contactpersonen ⁹

Mentorschap Noord

(in 2015 ontstaan vanuit mentorschap Friesland)

Friesland	Jannie	Krol
Groningen en Drenthe	Lies	Reitsema
	(kwartiermaker/coördinator)	

Mentorschap Overijssel Gelderland

(in 2015 ontstaan vanuit mentorschap IJssel-Vecht en mentorschap Veluwe)

Veluwe	Hilde	Blankman
Achterhoek	Henk	Rietman (per 1-1-15)
Overijssel	Bob	Pieters (per 1-2-15)
Noord Veluwe-Kop van Overijssel	Sieger	de Vries (per 1-4-15)
	Harrie	Storck (tot 1-1-15)

Mentorschap Midden Nederland

Directeur	Anne	Slingerland
Regio Flevoland en 't Gooi en regio Utrecht	Roza	van Goethem
Regio Zuid-Holland Zuid	Edwin	Herks (per 1-8-14)
	Teuni	Bax (tot 1-5-15)
Regio Nijmegen/Betuwe	Ad	Groen (per 1-10-14)

Mentorschap Noordwest-Holland

Regio Zuid Kennemerland	Ingeborg	van der Cingel
Regio Amstelland en De Meerlanden	(directeur)	
Regio Zaanstreek en Waterland		
Regio Noord en Midden Kennemerland	Patrick	Komen
Regio Noord-Holland Noord		
Regio West Friesland	Daniëlle	Deen (per 1-10-14)

Mentorschap Amsterdam

Directeur	Jeanette	Krijnen
Coördinator	Heleen	Kruse

Mentorschap Haag en Rijn

Regio Haaglanden	Ellen	Vos
Regio Leiden	Herma	Kappert
Regio Delft/Westland/Oostland	Marian	Keek
Regio Gouda	Daniëlle	Steenis, van (per 1-4-15)
	Dick	Verstoep (tot 1-4-15)

⁹ Situatie april 2015 (tussen haakjes indien in 2014 afwijkend) Zie verder www.mentorschap.nl

Mentorschap Rotterdam e.o.

Regio Rotterdam (noorden v.d. Maas)
Regio Nwe. Waterweg Noord
Regio Rotterdam (zuiden v.d. Maas)
Regio Zuid-Hollandse Eilanden

Ineke

Sulkers

Janneke

Niemantsverdriet

Mentorschap Zeeland

Irma
Lian

Hekkelman
Colijn (per 1-7-14)

Mentorschap West Brabant

Regio Bergen op Zoom e.o.
Regio Breda e.o.

Jacqueline
Leandra

Herrema
Durville

**Mentorschap Midden- en
Noordoost Brabant**

Hester
Corry

van den Berg (per 1-2-15)
van Hamond (tot 1-3-15)

Mentorschap Zuidoost Brabant

Ans
Anja

Verdonck
Lissone (per 1-1-15)

Mentorschap Limburg

Lex
Wim

van Wijk, coördinator
van Eijk, consulent

Bijlage 4: lijst van gebruikte afkortingen

ALV	De Algemene Leden Vergadering van de vereniging Mentorschap Netwerk Nederland, waar vertegenwoordigers van de besturen van de aangesloten stichtingen aan deelnemen
BPBI	Brancheorganisatie Professionele bewindvoerders en Inkomensbeheerders
KEI	Kwaliteit en Innovatie Rechtspraak
LOVCK	Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton
MN	Mentorschap Nederland, de naam waaronder de landelijke vereniging zich profileert
MNN	Mentorschap Netwerk Nederland, de officiële naam waaronder de vereniging bij de Kamer van Koophandel is geregistreerd
RSM	Regionale Stichting(en) Mentorschap
V en J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning